

Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

POWAŻNY INCYDENT 2022/3518

UCHWAŁA

z dnia 27.09.2022 r.

Rodzaj, typ statku powietrznego:	Szybowiec, SZD-9 bis Bocian 1E
Znaki rozpoznawcze SP:	SP-4082
Data zdarzenia:	3 lipca 2022
Miejsce zdarzenia:	Rybnik - Gotartowice (EPRG)

Po rozpatrzeniu Raportu Końcowego z przeprowadzonego badania zdarzenia lotniczego przedstawionego przez Użytkownika, **działając na podstawie art. 135 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (z późn. zm.) oraz § 18 Rozporządzenia Ministra Transportu z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie wypadków i incydentów lotniczych**, Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych uznała, że:

1. Zdarzenie miało następujący przebieg:

W dniu 3 lipca 2022 r. uczeń wraz instruktorem wystartowali za wyciągarką do lotu zapoznawczego na szybowcu SZD-9 bis. Był to 11 lot tym egzemplarzem w dniu zdarzenia. Start, wznoszenie, wyczepienie liny oraz pierwszy zakręt po wyczepieniu przebiegały standardowo i prawidłowo. Znajdując się w pozycji „z wiatrem” na kręgu nadlotniskowym, uczeń zwrócił uwagę instruktora na nagłą blokadę steru wysokości i steru kierunku. Instruktor przejął sterowanie upewniając się, że wychylenie obu sterów jest bardzo ograniczone, jednak kontynuowanie lotu jest możliwe. Szybowiec zachował przy tym możliwość pełnego sterowania lotkami. Instruktor zgłosił przez radio sytuację awaryjną i stosując bardzo niewielkie wychylenia sterów kontynuował lot, łącząc trzeci zakręt kręgu z czwartym. Lądowanie na lotnisku przebiegło bezpiecznie. Nikt nie odniósł obrażeń.

Ogłędziny szybowca wykazały wyczepienie się płyty trymera steru wysokości z gniazd zawiasów. Pod wpływem naporu powietrza płyta ta przekręciła się na cięgle napędowym, a następnie zaklinowała pomiędzy sterem wysokości a sterem kierunku. Stan taki skutkowało znaczącym ograniczeniem ruchu obu sterów.

2. Przyczyna zdarzenia:

Uszkodzenie układu trymera, niewykryte w ramach przeglądu przedlotowego.

3. Okoliczności sprzyjające zaistnieniu zdarzenia lotniczego:

Brak

4. Komisja akceptuje następujące działania profilaktyczne zaproponowane i przeprowadzone przez użytkownika statku powietrznego:

- 1) Zdarzenie omówiono z personelem latającym oraz technicznym aeroklubu, zalecając staranniejszą kontrolę przedlotową mocowania i funkcjonowania sterów szybowca.
- 2) Zwrócono uwagę na zachowanie ostrożności przy hangarowaniu i transporcie szybowców. Zidentyfikowano potrzebę i zdecydowano o wyznaczaniu osoby kierującej tymi procesami.
- 3) Zdecydowano o ograniczaniu dostępu osób postronnych do sprzętu lotniczego.

5. Ponadto Komisja określa następujące zalecenia dotyczące bezpieczeństwa:

Nie określono.

Nadzorujący badanie

Przewodniczący Komisji